

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН 2020-2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙН 2021 ОНЫ ХЭРЭГЖИЛТ

2021.11.18

№	Зорилт, арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин		Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин	Хэрэгжилтийн хувь
					Он	Түвшин			
3.3 Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэр									
3.3	Зорилго: 2020 онд гол нэрийн хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэгцээний 37.84 хувийг орон нутгийн үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүнээр хангаж байсныг 2024 онд 56-аас доошгүй хувьд хүргэнэ.	2021-2024	Хувийн хөрөнгө 923.0 сая	Хангалтын хувь	2020	37.8	40.23	Эхний 10 сарын байдлаар орон нутгийн гол нэрийн хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл мах, махан бүтээгдэхүүн 9,6 тн, гурилан бүтээгдэхүүн 211,7 тонныг үйлдвэрлэж хүн амын хэрэгцээт мах махан бүтээгдэхүүн, гурилан бүтээгдэхүүний 8,97 хувийг энэ онд хангасан байна. Нийт 46,7 хувийг хангасан.	100
3.3.1.	Зорилт: Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2019 онд 221,279.85 сая төгрөг байсныг 2024 онд 294,221.45 сая.төгрөгт хүргэнэ.	2021-2024	188,570.2 сая төгрөг Хувийн хэвшил	Бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн өсөлт	2019	221,279.85	239,515.25	Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл энэ онд 188,570.2 сая төгрөг байна. /Суурь түвшин хангаагүй нь Ковид-19 өвчинтэй холбоотойгоор бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн хэмжээ буурсан. Эх үүсвэр – Статистикийн хэлтэс/	0
3.3.1.1.	Арга хэмжээ: Дундговийн мах арга хэмжээг хэрэгжүүлж сумдад мал төхөөрөх, мах боловсруулах үйлдвэр байгуулах	2021-2024	1,8 сая төгрөг Хувийн хэвшил	Үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн махны хэмжээ	2020	1	1.5	Эрдэнэдалай сумын “Гүн цагаан далай” хатаасан борцны үйлдвэр энэ онд 0,6 тн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэсэн байна. Нийт 1,6 тн махыг үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн байна.	100
		2021-2024	СХС-100,0 сая Хувийн хөрөнгө-30,0 сая	Шинээр байгуулагдсан мал төхөөрөх жижиг үйлдвэрийн тоо	2020	5	7	Өндөршил сумын Азтай маамнууд ХХК “Мал төхөөрч мах ангилах” үйлдвэрийн байраа барьж ашиглалтанд оруулсан. 50 тн мах бэлтгэсэн. Говь-Угтаал сумын иргэн П.Энхтүвшин “Мал төхөөрөх” цэгийг байгуулан ашиглалтанд оруулж 216	

								тн мах бэлтгэсэн. Энэ онд 2 цех шинээр байгуулагдан нийт 7 цехтэй болсон байна.	
3.3.1.2	<u>Арга хэмжээ:</u> Хүн амын өвөл, хавар, зуны хэрэгцээний махны нөөцийг бүрдүүлж махны хангамж, үнийн тогтвортой байдлыг хангах	2021-2024	100,0 сая төгрөг Хувийн хэвшил	Тухайн жилд нөөцөлсөн махны хэмжээ	2019	100	100	Иргэн Б.Чингэлбаатар, Б.Ням, ЭЭТМО, Номгон Рашаан, Говь наран ХХК-иуд нь өөрийн хөрөнгөөр хонь-108 тн, ямаа -44.5 тн махыг зориулалтын хөргүүртэй агуулахад нөөцөлж аймгийн төвийн хүн амын хаврын махны хэрэгцээнд нийлүүлсэн. Аймгийн Засаг дарга, ХХААГ-ын дарга нар аймагт мах ханган нийлүүлдэг иргэд, ААН-үүдийн удирдлагуудтай махны хангамж, үнийг тогтвортой байлгах чиглэлээр хамтран ажиллах уулзалт зохион байгуулсан. Нийт 152,5 тн махыг нөөцөлсөн байна.	100
3.3.1.3	<u>Арга хэмжээ:</u> “Дундговь үйлдвэрлэл” арга хэмжээг хэрэгжүүлж орон нутгийн онцлогтой брэнд бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэн дотоод, гадаадын зах зээлд нийлүүлэх хоршоодыг сум бүрт байгуулах	2021-2024	0	Байгуулагдсан хоршоодын тоо	2020	3	6	Хулд суманд “Дорж сэвэрийн хишиг”, Сайнцагаан суманд “Ганаржаргалант”, “Арвин баялаг таван эрдэнэ” 3 хоршоо ХАА-н бүтээгдэхүүн худалдан, борлуулах чиглэлээр шинээр байгуулагдсан байна.	100
3.3.1.4	<u>Арга хэмжээ:</u> Эдийн засгийн үр ашиг бүхий ажлын байр шинээр бий болгох инновацид суурилсан жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн бодлогоор дэмжих	2021-2024	СХС-30,0 сая	Шинээр байгуулагдсан тоо	2020	3	4	Сайнцагаан сумын сум хөгжлийн сангаас Арьс, шир боловсруулах, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх чиглэлээр Өнөд ширээт ХХК-д 30,0 сая төгрөгний зээл олгогдсон. 5-6 нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэн зах зээлд борлуулж 10,0 сая төгрөгний орлоготой ажилласан байна. Энэ онд 1 цех шинээр байгуулан нийт 4 цехтэй болсон байна.	100
		2021-2024		Хөрөнгийн хэмжээ	2020	100	130	Энэ онд СХСангаас 30 сая төгрөгний санхүүжилт авсан. Нийт	

								130,0 сая төгрөгний санхүүжилт олгогдсон байна.	
		2021-2024		Ажлын байрын тоо	2020	5	7	Энэ онд 1 ажлын байр хадгалагдаж 2 ажлын байр шинээр бий болсон. Нийт 8 иргэнийг ажлын байраар хангасан байна.	
3.3.1.5	Арга хэмжээ: Барьцаа хөрөнгө дутагдалтай жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчийн үйл ажиллагаанд шаардагдах санхүүжилтийг нэмэгдүүлж хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих	2021-2024	90,0 сая төгрөг ЗБДСан	Хөрөнгийн хэмжээ	2020	1,000.0	1,100.0	“Эрүүл мэндээ хамгаалж, эдийн засгаа сэргээх цогц төлөвлөгөө” – нд тусгагдсан Ажлын байрыг дэмжих зээлээс Хангда ХХК 90,0 сая төгрөгний санхүүжилт аван үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Зээлийн батлан даалтын санд хамрагдан барьцаа хөрөнгөний 30 хувийг гаргуулсан. Энэ онд 90,0 сая төгрөгний санхүүжилт олгож нийт 1,090,0 сая төгрөгний санхүүжилт олгогдсон байна.	100
		2021-2024		Ажлын байрын тоо	2020	6	8	Энэ онд 1 ажлын байр хадгалагдаж, 8 ажлын байр шинээр бий болсон байна. Нийт 15 иргэнийг ажлын байраар хангасан байна.	
3.3.1.6	Арга хэмжээ: Нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгч малчин өрхийн тоог нэмэгдүүлэх	2021-2024	30,0 сая төгрөг СХСан	Малчин өрхийн тоо	2020	3	4	Өндөршил сумын малчин Н.Батцэнгэл малын тэжээлийн ургамал тариалах чиглэлээр СХСангаас 30,0 сая төгрөгний санхүүжилт авсан. 2 ажлын байр шинээр бий болсон. 1 га-д талбайд ногоон тэжээл тариалан 1,0 тн ургац хураан авсан. Энэ онд 1 малчин өрхөд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэн нийт 4 малчин өрхийг жижиг дунд үйлдвэр эрхлэгч болгосон байна.	100
3.3.1.7	Арга хэмжээ: Ноос, ноолуур, арьс ширний анхан шатны үйлдвэр, цехийг байгуулах	2021-2024	СХС-25,0 сая	Байгуулагдсан үйлдвэр цехийн тоо	2020	3	4	Дэлгэрцогт сумын Сум хөгжлийн сангаас Арьс, шир боловсруулах чиглэлээр Ширээс хоршоонд СХСангаас 25,0 сая төгрөгний зээл олгогдсон. Зээл авснаар нийт 3-4 нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	100

								үйлдвэрлэж 10,0 сая төгрөгийн борлуулалтын орлоготой ажилласан байна. Энэ онд 1 үйлдвэрлэл эрхлэгчийг дэмжин нийт 4 цехтэй болсон байна.	
3.3.1.8.	<u>Арга хэмжээ:</u> Хамгаалагдсан хөрсний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж хүн амыг жилийн турш шинэ ургацын нарийн ногоогоор тасралтгүй хангах	2021-2024	Хувийн хөрөнгө 25,0 сая	Өвлийн хүлэмжийн тоо	2020	3	1	Сайнцагаан сумын иргэн Э.Эрдэнэ-Очир 120м2 бүхий өвлийн хүлэмжийг шинээр байгуулан тариалалт хийсэн. Нийт 4 өвлийн хүлэмжтэй болсон.	100
		2021-2024		Хүлэмжийн тариалсан талбай	2020	1540	1660	Хүлэмжний талбай 120 м2–аар нэмэгдэж, нийт 1660м2 болсон байна.	
		2021-2024		Хураан авах ургац хэмжээ	2020	3.8	5.3	Энэ онд 1,5 тн ургац хураан авсан. Нийт 5,3 тн ургац хураан авсан.	
3.3.1.8.1	<u>Арга хэмжээ:</u> Сайнцагаан суманд байгуулагдсан "Өвлийн нарлаг хүлэмж"-ийг бүрэн хүчин чадлаар нь ажиллуулж хүн амын хүнсний нарийн ногооны хэрэгцээг тасралтгүй хангах	2021-2024	ОНХС-50.0 сая Хувийн хөрөнгө-7,6 сая	Ашиглалтын хувь	2020	40	60	Өвлийн нарлаг хүлэмжний 1200 м2 талбайд тариалалт хийж 100% ашиглаж байна.	100
		2021-2024		хураан авсан ургацын хэмжээ	2020	2.8	4.3	16,9 тн ургац хураан авсан.	
3.3.1.9	<u>Арга хэмжээ:</u> Жижиг, дунд бизнес эрхлэгчдийг бизнес инкубацийн үйлчилгээгээр бойжуулж, томруулах	2021-2024	0	Бойжуулсан бизнес эрхлэгчийн тоо	2020	36	48	16 бизнес эрхлэгчийг зөвлөгөө мэдээллээр ханган, цаашдын зээл авах үйл ажиллагаа өргөжүүлэхэд Жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгч гэсэн тодорхойлолт өгөн дэмжлэг үзүүлсэн. Нийт 52 иргэн Жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгч болсон байна.	100
3.3.1.10	<u>Арга хэмжээ:</u> Өлзийт суманд ингэний фермерийн аж ахуйг байгуулж, сүүг үйлдвэр цехэд нийлүүлэн үнэлэмжийг нэмэгдүүлэх	2021-2024	Хувийн хэвшил 130,0 сая	Саалинд хамрагдах ингэний тоо	2020	0	50	Ингэний фермийн байгуулах материалын 50%-ийг татан авсан. Хилийн асуудлаас шалтгаалан үлдэгдэл материалаа татан авахад удааширсан. 70 ингэ саан иргэдэд борлуулж байна.	50
		2021-2024		Нийлүүлсэн сүүний хэмжээ	2020	0	6.5	2,5 тн хоормог борлуулсан.	

3.3.2.	Зорилт: Малын тоог чанарт шилжүүлж биотехнологийн ололтыг 2024 онд 2300 малд шинээр нэвтрүүлж малын хаврын амьдын жинг 3-5 хувиар нэмэгдүүлнэ	2021-2024		шинээр хамрагдсан малын тоо	2019	0	300	Биотехнологийн аргаар сайнцагаан омгийн хуцыг сайжруулагчаар ашиглан 400 хонинд зохиомол хээлтүүлгийн ажил хийгдлээ.	100
		2021-2024		Малын амьдын жингийн өсөлт	2019	0	1	Малын хавар, намрын амьдын өсөлт 3-5 хувиар нэмэгдсэн.	
3.3.2.1	Арга хэмжээ: Сайнцагаан омгийн хонинд зохиомол хээлтүүлэг хийх	2021-2024	УТ-3,5 сая Хувийн хөрөнгө 1,0 сая	хээлтүүлсэн малын тоо	2020	500	800	Биотехнологийн аргаар сайнцагаан омгийн хуцыг сайжруулагчаар ашиглан энэ онд 400 эм хонинд зохиомол хээлтүүлгийн ажил хийгдсэн ба нийт 900 эм хонийг хээлтүүлээд байна.	100
3.3.2.2	Арга хэмжээ: Олдохын хүрэн бор тэмээний тоог өсгөх замаар сумдад сайжруулагчаар ашиглах	2021-2024	УТ-10,0 сая Хувийн хөрөнгө-3,0 сая	Сайжрагдсан тэмээний тоо	2019	570	600	Олдохын хүрэн бор 4000 омгийн тэмээний хавар, намрын ангилалтын ажлыг Хулд сумын ЗДТГ, Хулд таван Эрдэнэ ХХК аж ахуй нэгжтэй хамран зохион байгуулж байна. Олдохын хүрэн бор омгийн 5 өсвөр буурийг шилэн сонгож, 100 ингэнд хээлтүүлэгчээр ашигласан байна. Хээл авалт 85%-тай ба сайжрагдсан тэмээний тоо 655 болоод байна.	100
3.3.2.4	Арга хэмжээ: Аймгийн хэмжээнд үхэр сүргийн тоо, ашиг шимийг нэмэгдүүлэх	2021-2024	УТ-2.0 сая	ашиг шим нь нэмэгдсэн үхэр сүргийн тоо	2020	0	70	Баянжаргалан сумын нутгийн монгол үүлдрийн 800 үхэрт хувьсийн ангилалт, ээмэгжүүлэлтийн ажил хийгдсэн ба намрын ангилалтаар 200 үхэр цөм сүргийн ангийн шаардлага хангаж, ашиг шимийн түвшин 8 %-иар нэмэгдсэн. Дорнод монголын мухар улаан үүлдрийн 10 өсвөр хээлтүүлэгчийг 150 үнээнд сайжруулагчаар ашигласан. Хээл авалт 100%-тай байна.	100
3.3.2.5	Арга хэмжээ: Баянжаргалан сумын үхэр сүргийг "Дорнод	2021, 2023	УТ-10.0 сая	Тухайн жилд сайжрагдсан үхрийн тоо	2020	0	10	Дорнод аймгийн Халх гол сумаас Дорнод монголын мухар улаан үүлдрийн 10 бухан бяруу авах захиалгын дагуу 10 сая төгрөгний	100

	монголын мухар улаан" үүлдрээр сайжруулах							хөрөнгийг шийдвэрлэн авчирч орон нутгийн 10-н малчин өрхийн 150 гаруй үхэрт сайжруулагчаар ашиглаж байна.	
3.3.2.6	<u>Арга хэмжээ:</u> Аймгийн тэмээ өсгөх бодлогыг хэрэгжүүлж бойжуулсан ботго тутамд урамшуулал олгох системийг орон нутгийн хэмжээнд зохион байгуулах	2021-2024	0	Бодлогын хэрэгжилтийн хувь	2020	95	100	Бойжуулсан ботго тутамд урамшуулал олгох журмыг боловсруулж хянуулахад бэлэн болоод байна.	30
3.3.2.7	<u>Арга хэмжээ:</u> Жилд 20-оос доошгүй стандартын шаардлага хангасан бух бойжуулж үхэр сүргийг үе шаттайгаар сайжруулах	2021-2024	УТ-10,0 сая Хувийн хөрөнгө 15,0 сая	Бойжуулсан бухны тоо	2019	974	984	Сумдад стандартын шаардлага хангасан 25 өсвөр хээлтүүлэгч бойжуулаад байна. Нийт 999 бух бойжсон.	100
3.3.2.8	<u>Арга хэмжээ:</u> Стандартын шаардлага хангасан цөм сүргийн ангийн хээлтэгч, хээлтүүлэгчийг ээмэгжүүлэн бүртгэж, мэдээллийн нэгдсэн санд хамруулах	2021-2024	Төсөл хөтөлбөр 19,0 сая	ээмэгжүүлж бүртгэлжүүлсэн малын тоо	2019	90	93	Мал ээмэгжүүлэх, бүртгэлжүүлэх ажлын хүрээнд бод 1970, бор 17300 мал ээмэгжүүлсэн. Малын үндэсний бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн сангийн программыг ХХААХҮЯ-наас шинэчлэн, сайжруулалт хийгдэж байгаа тул ээмэгжүүлсэн малыг бүртгэл мэдээллийн санд оруулах ажил хүлээгдэж байна. нийт 109,2 мянган мал ээмэглэсэн	100
3.3.3.	<u>Зорилт:</u> Нийт 7.4 сая га бэлчээрийн талбайн 70 хувьд бэлчээрийн даац 3 дахин илүү хэтрэлттэй байгаагийн 26 га талбайг 2024 гэхэд нөхөн сэргээнэ.	2021-2024	УТ, ОНХС, Төсөл хөтөлбөр, хувийн хөрөнгө 336.0 сая	Тухайн жилд сэргээсэн талбайн хэмжээ	2020	0	5	Аймгийн хэмжээнд 15,1 га-д бэлчээрийн олон наст ургамал тариалсан. 70,0 мянган га -д үлийн цагаан оготнотой тэмцэж, 51,5 га бэлчээрийн талбайг хашиж хамгаалсан байна.	100
3.3.3.1	<u>Арга хэмжээ:</u> Олон дахин хэтэрсэн болон талхлагдсан бэлчээрт олон наст ургамал	2021-2024	Төсөл хөтөлбөр - 96.0 сая	Нөхөн сэргээгдсэн талбайн хэмжээ	2020	0	5	51,5 га бэлчээрийн талбайг хашиж хамгаалж, 15,1 га талбайд бэлчээрийн олон наст ургамал тариалсан.	100

	цацах, тариалах, өнжөөж сэлгэж нөхөн сэргээх								
3.3.3.2	<u>Арга хэмжээ:</u> Дэрэн суман дахь тэжээлийн үйлдвэрийн хүчин чадлыг бүрэн ашиглаж аймгийн тэжээлийн нөөцийн 60-аас доошгүй хувийг үйлдвэрлэх	2021-2024	Төсөл хөтөлбөр -51,0 сая	хүчин чадлын ашиглалтын хувь	2020	0	15	ХХААХХҮЯ, аймгийн ЗДТГ, “Дэлхийн зөн Монгол олон улсын байгууллага” “Гамшигт тэсвэртэй орон нутаг төсөл”-ийн 51,0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр Дэрэн суманд 10 га талбайд тэжээлийн ургамал, ногоон тэжээл тариалсан. 10 хүний бүрэлдэхүүнтэй малчдын бүлэг ургац хураалтын ажлыг хийж 8 тн ургац хураан аваад байна. Гэсэн хэдий ч тэжээлийн үйлдвэрийг хариуцан ажиллуулах боловсон хүчний дутагдлаас болж тэжээл үйлдвэрлэлийн ажил хийгдээгүй.	30
3.3.3.3	<u>Арга хэмжээ:</u> Айл өрхүүдийг өвөлжөө, хаваржааны эзэмшил газрын дэргэд нөөц бэлчээртэй болгох зорилгоор хашиж хамгаалж талбайн хэмжээг нэмэгдүүлэх	2021-2024	Хувийн хөрөнгө-10.0 сая	Хамгаалсан талбайн хэмжээ мян.га	2019	267	272	Сайнцагаан сумын 3, Өлзийт сумын 1, нийт 4 өрх өвөлжөө хаваржааны дэргэдэх бэлчээрийн 51,5 га бэлчээрийн талбайг хашиж хамгаалсан. Нийт 318,5 га бэлчээр хашиж хамгаалсан байна.	100
3.3.3.4	<u>Арга хэмжээ:</u> Бэлчээрийн хортон мэрэгч амьтан, шавьжтай байгаль орчин, хүн, малд халгүй технологи ашиглан тэмцэх ажлыг зохион байгуулах	2021-2024	УТ-50,0 сая	Тэмцсэн талбайн хэмжээ мян.га	2020	100	130	Улсын төсвийн 7 сумын 50,0 мян.га бэлчээрийн талбайд энгийн механик аргаар үлийн цагаан оготной тэмцэх ажлыг зохион байгуулсан. Нийт 150,0 мян.га талбайд тэмцсэн.	100
3.3.3.5	<u>Арга хэмжээ:</u> Малын бэлчээрийн талбайг гүн өрмийн худаг болон энгийн уурхайн худгаар усжуулж, сэргээгдэх эрчим хүчийг ашиглах	2021-2024	Төсөл хөтөлбөр - 161,0 ОНХСан-69,0	Тухайн жилд шинээр гаргах худгийн тоо	2019	3382	3	ЗЗББУХТөсөл, ОНХСангийн хөрөнгөөр 4-н суманд инженерийн хийцтэй гүн өрмийн худаг 10, “Шинэ хөдөө” төслөөр 2 суманд 2 худаг, ЗЗББУХТөсөл, ОНХСан, Малчдын хөрөнгөөр 5-н суманд нийт 44 энгийн уурхайн худгийг сэргээн засварлаад байна.	100

								ОНХСангийн хөрөнгөөр 2 суманд 16 цооног гаргасан.	
Дундаж									89,3

ХЯНАСАН:

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГАЗРЫН ДАРГА

Б.МӨНХЖАРГАЛ

(албан тушаал)

(гарын үсэг)

(гарын үсгийн тайлал)

ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН:

ДАХШУ ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН

О.ГАНЦЭЦЭГ

(албан тушаал)

(гарын үсэг)

(гарын үсгийн тайлал)